Monitor Sociaal tussenmeting 2023

Papendrecht

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid

Inhoudsopgave

Klik op de knoppen

Inleiding

Samenvatting

Bijlagen

Terug naar inhoudsopgave

Over ons

Bekendheid voorzieningen

Mantelzorg

Eigen kracht

Inleiding

Inleiding

In het najaar van 2023 heeft het Onderzoekcentrum Drechtsteden een tussenmeting van de Monitor Sociaal uitgevoerd. Deze derde tussenmeting heeft plaatsgevonden halverwege de twee grote metingen van 2021 en 2025. In deze meting hebben we volwassen inwoners van de zeven Drechtsteden-gemeenten, waaronder Papendrecht, vragen voorgelegd over de onderwerpen bekendheid met voorzieningen, mantelzorg en eigen mogelijkheden.

Hoe bekend zijn de voorzieningen in Papendrecht bij de inwoners? Hoeveel inwoners bieden mantelzorg? En zijn zij bekend met de voorzieningen vanuit de gemeente? Kunnen inwoners de dingen doen die zij willen?

De vragenlijst is ingevuld in november en decembe 2023. Alle cijfers in de monitor zijn gebaseerd op zelfrapportage. Het gaat om de beleving van de inwoners van 18 jaar en ouder. Voor registratiecijfers verwijzen we naar andere bronnen.

In deze rapportage leest u de stand van zaken en de ontwikkelingen in de tijd voor Papendrecht. We vergelijken in het algemeen de cijfers in de rapportage met die van 2021 en 2019.

Leeswijzer

Deze rapportage is een doorklikbaar pdf-bestand. Op pagina 2 kunt u aanklikken welk onderwerp u wilt bekijken. Ook op andere plekken staan links waarmee u snel uitkomt bij de onderwerpen die u zoekt. Zo is elke pagina op zichzelf te lezen.

In de grafieken en tabellen staat aangegeven waar er sprake is van een noemenswaardig (= statistisch significant) verschil of ontwikkeling. Alleen noemenswaardige verschillen worden ook benoemd in de tekst.

De methodologische verantwoording vindt u in de bijlage. De belangrijkste cijfers per gemeente hebben we opgenomen in het tabellenboek in de bijlage (daar kunt u Papendrecht met de andere zes Drechtstedengemeenten vergelijken voor verschillende jaren).

Samenvatting

Samenvatting

Bekendheid voorzieningen

- **Weg vinden naar professionele hulp:** Veel inwoners weten, indien nodig, de weg te vinden naar professionele hulp. Het meest bekend is men met hulp bij het vinden van werk, bij het krijgen/houden van een gezond gewicht (beiden 66%), bij psychische problemen (65%), bij het vinden van huisvesting (63%), bij huiselijk geweld (62%) en bij kindermishandeling (61%). Het minst bekend is de weg naar professionele hulp bij echtscheiding (35%). Van veel vormen van hulp is de bekendheid in 2023 toegenomen ten opzichte van 2019.

- **Professionele hulp per doelgroep:** Ouders en mantelzorgers weten goed waar zij terecht kunnen voor professionele hulp; bij opvoedingskwesties weet 75% de weg te vinden, bij hulp voor mantelzorgers is dit 68%.

- **Bekendheid voorzieningen:** Veel inwoners zijn bekend met Woonkracht 10 (82%), Dienst Gezondheid en Jeugd (77%) en Sterk Papendrecht (76%). Het minst bekend zijn de Stichting Buurtgezinnen (31%) en de Beweegwijzer 60+ Actief (20%). De bekendheid van Stichting Buurtgezinnen is wel toegenomen t.o.v. de meting in 2019 (22%). Ook de bekendheid van veel andere voorzieningen is toegenomen.

Mantelzorg

- **Aandeel mantelzorgers:** Een vijfde (n=58) van de inwoners van Papendrecht verleent minimaal 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden mantelzorg aan een naaste. Een kwart van deze mantelzorgers besteedt meer dan 8 uur per week aan mantelzorg.

- **Hulp van anderen:** Twee derde van de mantelzorgers krijgt hulp van anderen.

Eigen kracht

- **Financiële zelfredzaamheid:** Bijna acht op de tien huishoudens kan rondkomen en een beetje of veel geld overhouden. Eén op de zes huishoudens kan precies rondkomen. Een klein aandeel van de huishoudens moet spaargeld uitgeven (4%) of schulden maken (3%) om rond te komen. Een kwart zegt dan ook het eens te zijn met de stelling ‘ik maak me zorgen over geld’.

Bekendheid voorzieningen

Bekendheid voorzieningen

1. Professionele hulp kunnen vinden indien nodig

Professionele hulp kunnen vinden

We vroegen Papendrechters of ze wisten waar ze terecht kunnen voor professionele hulp op de hiernaast genoemde 16 gebieden.

Op de helft van die 16 gebieden is het aandeel inwoners dat professionele hulp kan vinden hoger dan in 2019.

Met name voor hulp bij huiselijk geweld nam de bekendheid toe (van 48% in 2019 naar 62%), net als voor kindermishandeling (49% naar 61%). Ook hulp bij het vinden van werk (van 55% naar 66%), bij psychische problemen (van 57% naar 65%) en bij lichamelijke beperkingen (47% naar 55%) was bekender in 2023 dan in 2019. Ook bij moeite met rondkomen of geldzorgen was de bekendheid van de professionele hulpmogelijkheden in 2023 hoger dan in 2019. In 2019 wist 37% de weg te vinden bij geldzorgen tegenover 45% in 2023. Tenslotte zijn in 2023 ook de mogelijkheden voor ondersteuning bij opvoeding (van 38% naar 47%) en mantelzorg (van 40% naar 49%) bekender dan vier jaar geleden.

+8-15

Voor de bekendheid van voorzieningen vergelijken we uitkomsten met die van 2019, de vorige tussenmeting. Dat deden we ook in 2021 toen we de uitkomsten van die grote meting vergeleken met die van 4 jaar daarvoor. Het blijkt dat het antwoordpatroon op deze vragen erg van de grootte van de vragenlijst afhangt.

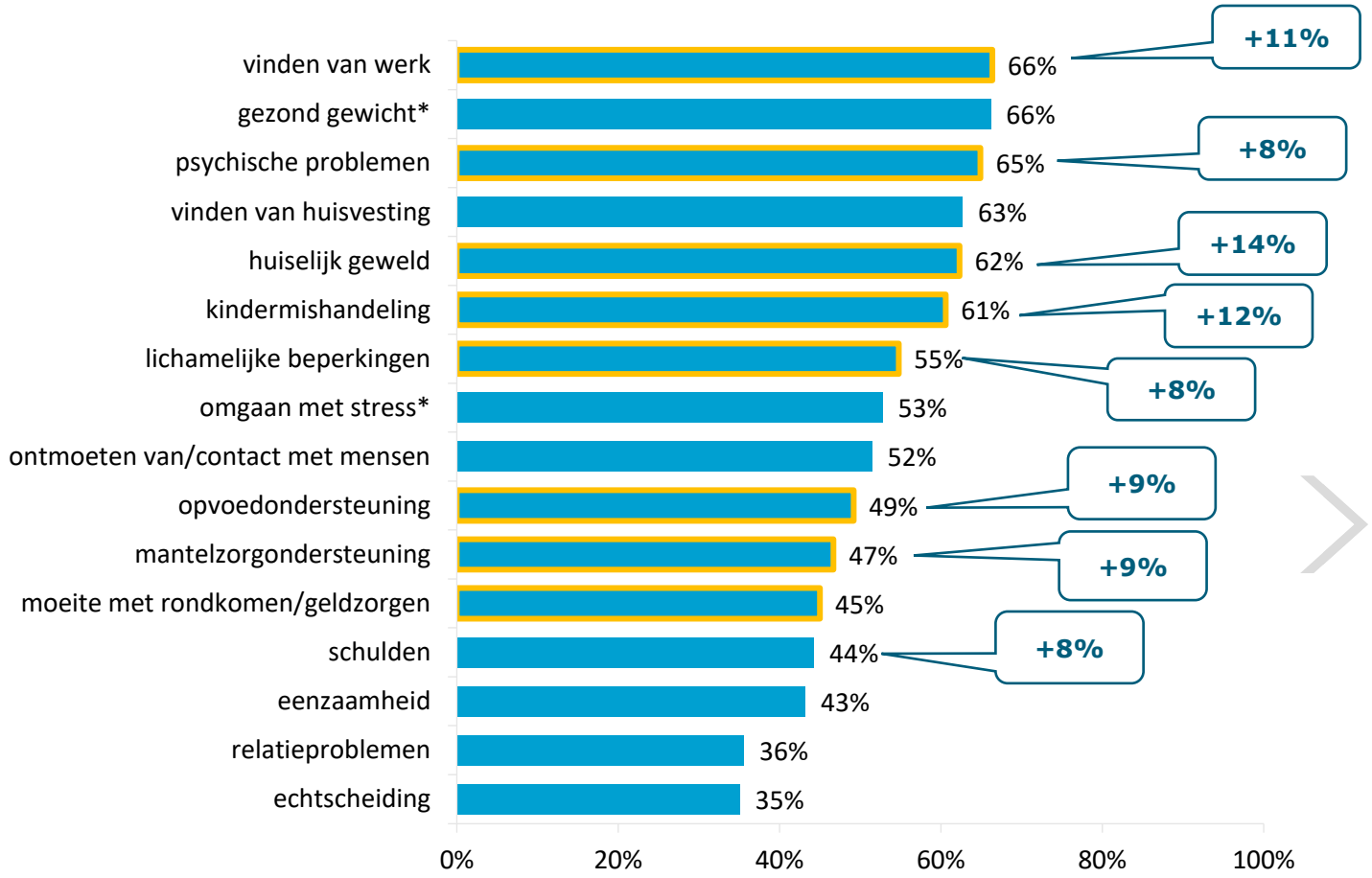

*Toelichting: **omkaderde staven** in de grafiek wijzen op een significante toename of afname t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.*
*De voorzieningen waar een * achter staat, zijn in voorgaande jaren niet in de vragenlijst opgenomen.*

Voor de beschikbare cijfers van eerdere jaren verwijzen we u naar de bijlage

Bekendheid voorzieningen

Professionele hulp kunnen vinden naar doelgroep

In de tabel hiernaast staat voor opvoedondersteuning, mantelzorgondersteuning en hulp bij echtscheiding de bekendheid binnen de doelgroep weergeven. Voor deze voorzieningen is het wat minder belangrijk dat álle inwoners er bekend mee zijn, maar wél dat in ieder geval de doelgroep dat is.

Driekwart van de ouders weten de weg te vinden naar opvoedondersteuning in 2023. Ruim twee derde (68%) van de mantelzorgers wisten instanties te vinden in 2023.

De doelgroep voor hulp bij echtscheiding weet in 2023 ongeveer net zo vaak de weg te vinden naar hulp als in 2019.

2. Professionele hulp kunnen vinden, naar doelgroep (%)

hulpgebied	doelgroep	2019	2023
opvoeding	ouders met kinderen tot 23 jaar	63	75
mantelzorg	mantelzorgers	56	68
echtscheiding	gehuwden/samenwonenden en tweeoudergezinnen	31	35

Toelichting: pijltjes wijzen op een significante toename ↑ of afname ↓ t.o.v. het eerdere jaar; als er geen pijltjes staan is er dus geen verschil met dat jaar.

Bekendheid voorzieningen

3. Mate waarin voorzieningen bekend zijn

Hoe bekend zijn voorzieningen?

Zes van de vijftien voorzieningen in de figuur hiernaast zijn noemenswaardig bekender in 2023 dan in 2019. Dienst Gezondheid & Jeugd is van 69% in 2019 naar 77% in 2023 gegaan. Sterk Papendrecht was in 2019 bij 60% van de Papendrechters bekend, in 2023 bij 76%, Veilig Thuis bij 43% in 2019 en bij 57% in 2023. De bekendheid van het Odensehuis steeg van 33% in 2019 naar 46% in 2023, voor Puur Papendrecht is dat vergelijkbaar, daar steeg de bekendheid van 37% in 2019 naar 46% in 2023. Stichting Buurtgezinnen, tenslotte is nog steeds niet heel erg bekend, maar steeg wel flink van 22% bekendheid in 2019, naar 31% in 2023.

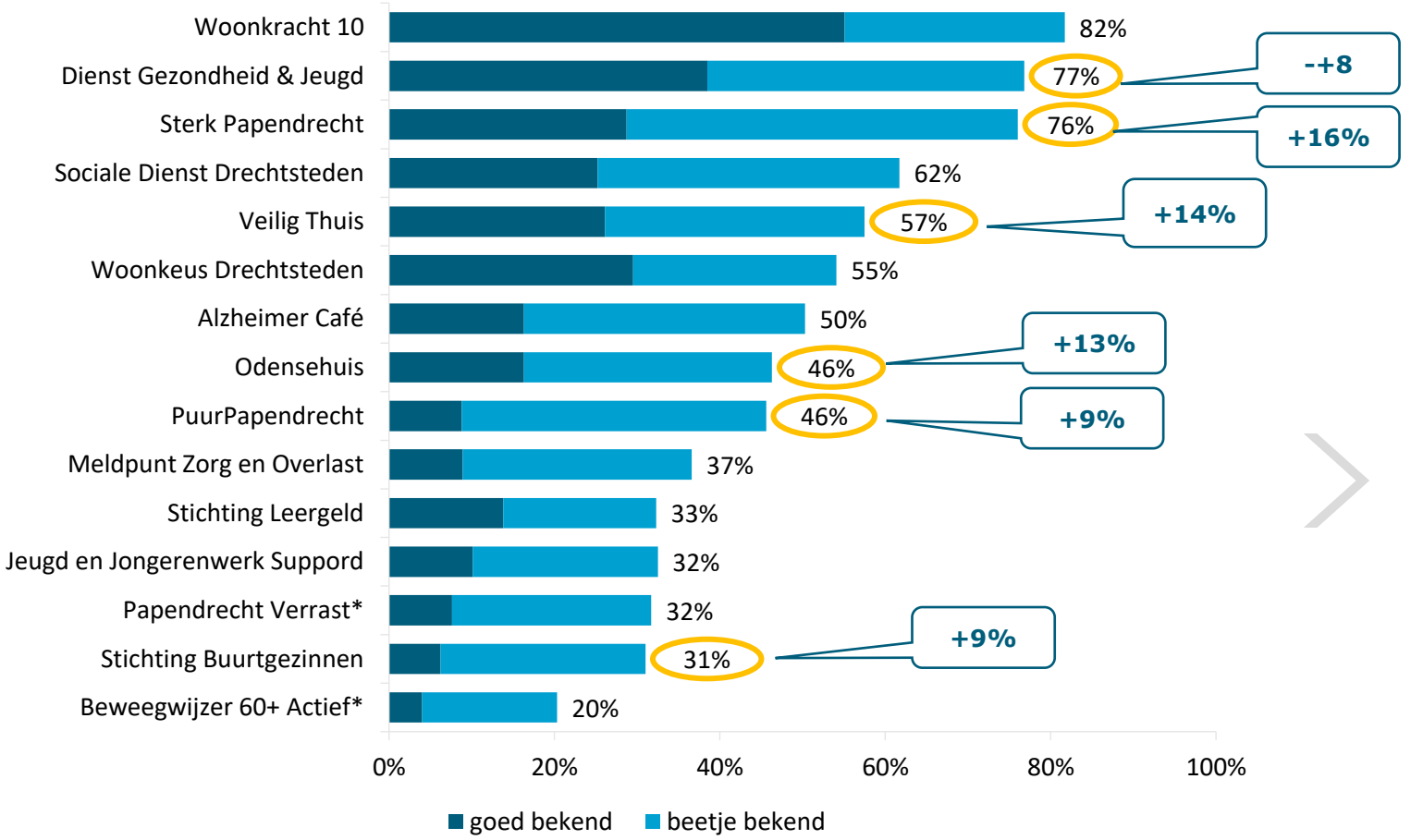

*Toelichting: **omcirkelde percentages** in de grafiek wijzen op een significante toename of afname t.o.v. 2019; als er geen kaders om de percentages staan is er dus geen verschil met 2019. De voorzieningen waar een * achter staat, zijn in voorgaande jaren niet in de vragenlijst opgenomen.*

Voor de beschikbare cijfers van eerdere jaren verwijzen we u naar de bijlage

Mantelzorg

Mantelzorg

Mantelzorg gegeven in de afgelopen 12 maanden

Eén op de vier inwoners van Papendrecht heeft in de afgelopen 12 maanden mantelzorg gegeven. Dit aandeel is vergelijkbaar met het aantal inwoners dat mantelzorg gaf in 2021.

4. Mantelzorg gegeven in afgelopen 12 maanden

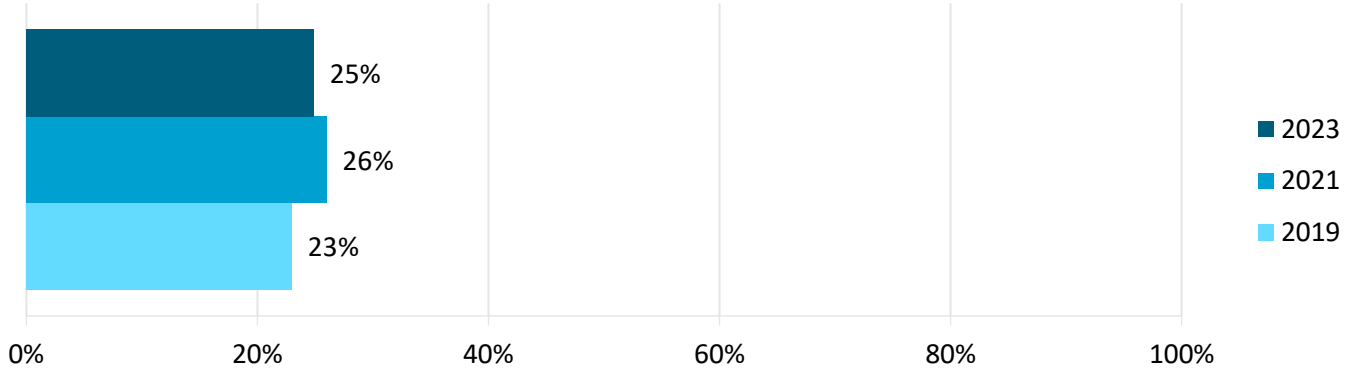

*Toelichting: **omkaderde staven** in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.*

Aandeel mantelzorger

In Papendrecht bestempelen we 20% (n=58) van de volwassen inwoners als mantelzorger. Zij verlenen minimaal 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden mantelzorg. Dit is volgens een andere definitie dan hierboven. Het aandeel mantelzorgers is vergelijkbaar met 2021.

In het vervolg van dit hoofdstuk kijken we alleen naar de mantelzorgers die voldoen aan de hiervoor genoemde definitie (meer dan 8 uur per week en/of minimaal 3 maanden zorgen).

5. Aandeel mantelzorgers

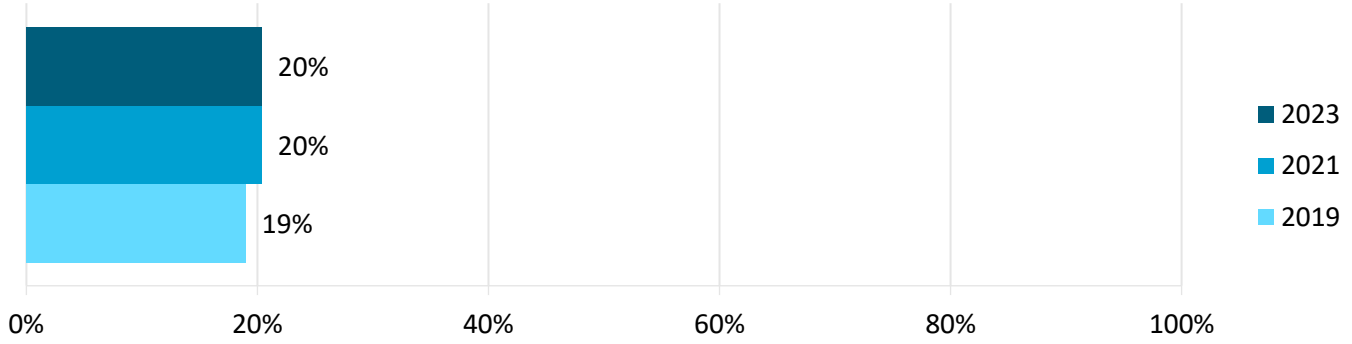

*Toelichting: **omkaderde staven** in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.*

Definitie mantelzorger = iemand die meer dan 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden mantelzorg verleent

Mantelzorg

Tijd besteed aan mantelzorg

Een kwart van de mantelzorgers geeft slechts incidenteel mantelzorg. De meeste mantelzorgers (74%) besteden maximaal 8 uur per week aan hun zorgtaken, maar doen dit wel langdurig (> 3 maanden). Eén op de tien geeft aan meer dan 20 uur per week aan mantelzorg te besteden. Het aantal inwoners dat tussen de 2 en 4 uur per week mantelzorg geeft is afgenomen ten opzichte 2021 (van 27% naar 14%).

6. Aantal uren mantelzorg gegeven per week

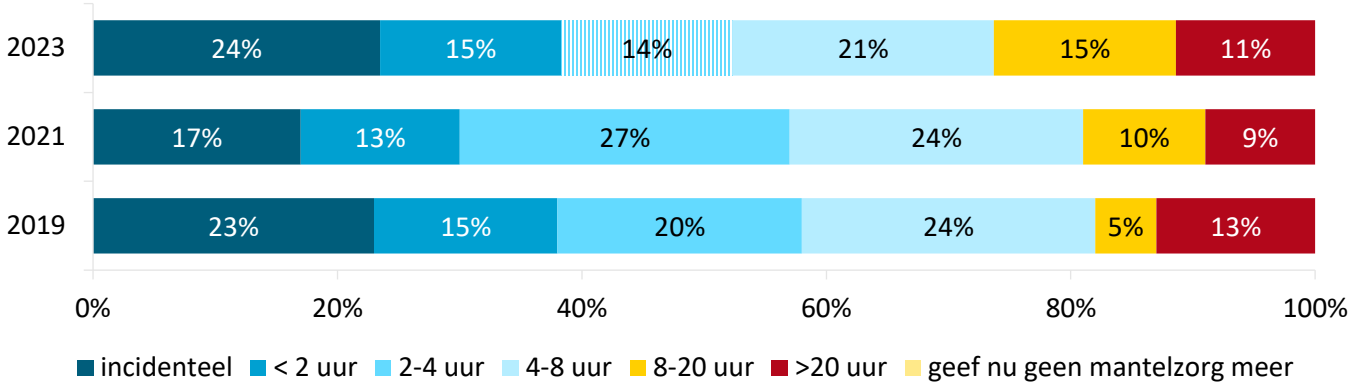

*Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.*

Hulp van anderen

Mantelzorgers staan er vaak niet alleen voor. Zij kunnen hulp krijgen van bijvoorbeeld andere familieleden, vrienden, buren of vrijwilligers. In Papendrecht zeggen zeven op de tien mantelzorgers hulp van anderen te krijgen. Dit is vergelijkbaar met de vorige meting.

Tien mantelzorgers geven aan de afgelopen 12 maanden gebruik te hebben gemaakt van mantelzorgondersteuning. Vijf hen maakte gebruik van mantelzorgondersteuning via Sterk Papendrecht (niet in de figuur).

7. Hulp van anderen bij mantelzorg

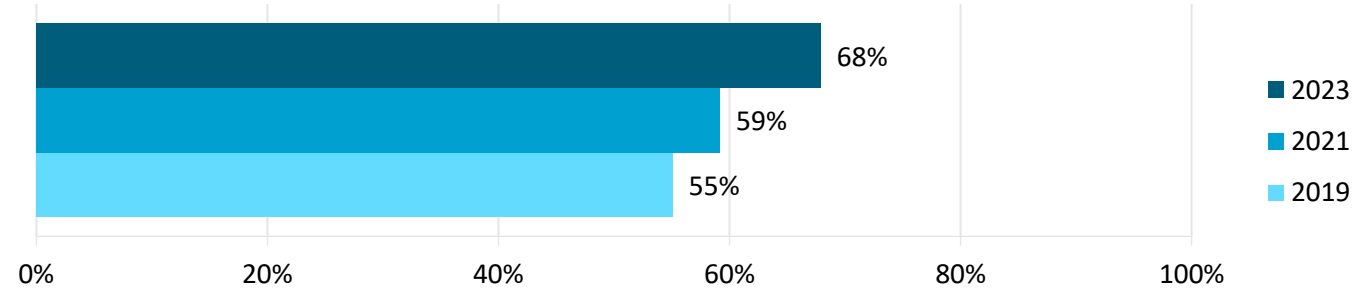

*Toelichting: **omkaderde staven** in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.*

Eigen kracht

Eigen kracht

9. Financiële zelfredzaamheid

Financiële zelfredzaamheid

Bijna acht op de tien huishoudens in Papendrecht kan veel (31%) of een beetje geld (47%) overhouden. Zo'n 15% kan precies rondkomen. Een klein aandeel van de huishoudens moet spaargeld uitgeven (4%) of schulden maken (3%). Dit beeld wijkt niet af van 2021.

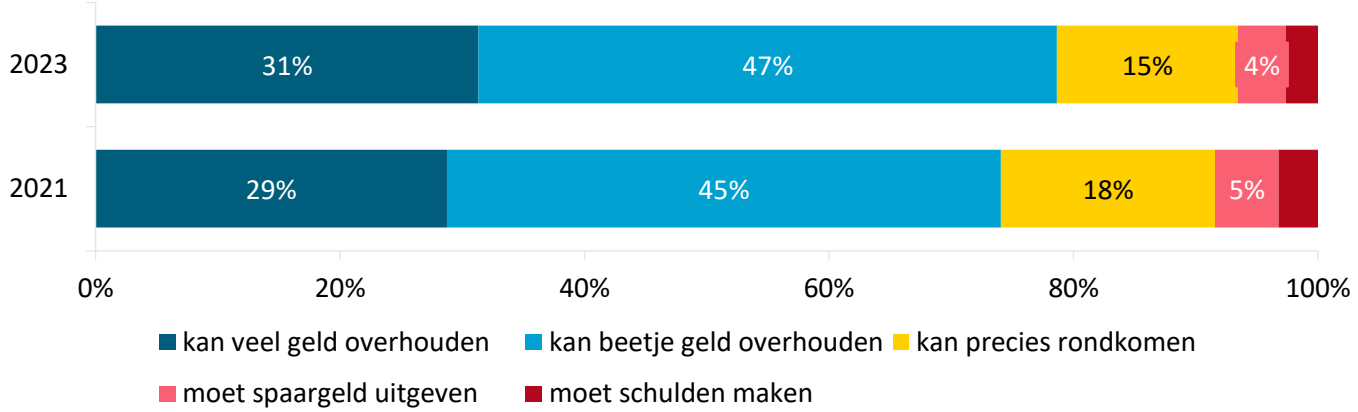

10. Stelling: Ik maak me zorgen over geld

Zorgen over geld

Al houdt een aanzienlijk deel van de inwoners geld over (zie figuur 9 hierboven), bijna een kwart (23%) zegt het eens te zijn met de stelling 'ik maak me zorgen over geld'. Een flink deel (30%) is het niet eens en niet oneens en vier op de tien Papendrechters maken zich geen zorgen over geld (oneens met de stelling).

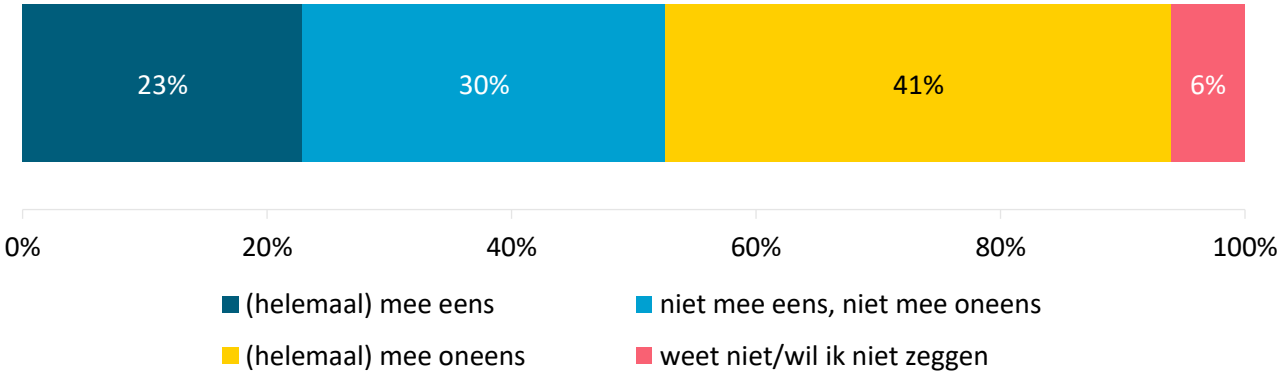

Tabellen

Professionele hulp

B.1 Professionele hulp kunnen vinden indien nodig (in %)

	2017	2021	2019	2023
psychische problemen	77	77	57	↑ 65
lichamelijke beperkingen	70	74	47	↑ 55
vinden van werk	70	73	55	↑ 66
kindermishandeling	.	67	49	↑ 61
huiselijk geweld	.	67	48	↑ 62
vinden van huisvesting	.	71	61	63
moeite met rondkomen/geldzorgen	.	60	37	↑ 45
schulden	55	58	38	44
ontmoeten van/contact met mensen	57	61	52	52
relatieproblemen	.	57	.	36
opvoedondersteuning	51	56	40	↑ 49
mantelzorgondersteuning	48	↑ 56	38	↑ 47
eenzaamheid	.	56	.	43
echtscheiding	46	↑ 57	32	35
gezond gewicht	.	.	.	66
omgaan met stress	.	.	.	53

Toelichting: . = niet gevraagd in betreffende meting
↑ = significante toename t.o.v. vorige tussenmeting of grote meting; ↓ = significante afname t.o.v. vorige tussenmeting of grote meting

In het rapport worden in de tekst bij figuur 1 de cijfers uit de jaren 2019 en 2023 met elkaar vergeleken. De reden hiervoor is dat de cijfers uit de tussenmeting uit 2019 (net als die in 2015) consistent en onverklaarbaar veel lager liggen dan die in de grote metingen. Omdat het hier een patroon betreft kiezen we er in dit geval voor om uitsluitend de cijfers uit de tussenmetingen met elkaar te vergelijken in de tekst. Voor de volledigheid nemen we hier in de bijlage wel de cijfers op uit de grote meting en van 2017 en 2021.

Bekendheid voorzieningen

B.2 Bekendheid voorzieningen totaal (in %)

	2017			2021			2019			2023		
	totaal bekend	beetje bekend	goed bekend	totaal bekend	beetje bekend	goed bekend	totaal bekend	beetje bekend	goed bekend	totaal bekend	beetje bekend	goed bekend
Sterk Papendrecht	.	.	.	70	45	25	60	36	24	↑ 76	47	29
Jeugd en Jongerenwerk Interval (2017) / Jeugd en Jongerenwerk Suppord (2019 en 2021)	67	47	20	↓ 27	21	6	34	24	10	32	22	10
Stichting Buurtgezinnen	.	.	.	24	18	6	22	13	9	↑ 31	25	6
PuurPapendrecht	22	16	6	↑ 40	29	11	37	27	10	↑ 46	37	9
Stichting Leergeld	22	13	9	↑ 28	17	11	27	18	9	33	19	14
Sociale Dienst Drechtsteden (SDD)	63	35	28	61	36	25	62	36	26	62	37	26
Meldpunt Zorg en Overlast	30	24	6	30	23	7	33	23	10	37	28	9
Veilig Thuis	36	24	12	↑47	28	19	43	25	17	↑ 57	31	26
Alzheimer Café Papendrecht	.	.	.	49	37	12	55	38	17	50	34	16
Odensehuis Papendrecht	.	.	.	37	29	8	33	23	10	↑ 46	30	16
Woonkracht10	.	.	.	79	30	49	84	28	56	82	27	55
Woonkeus Drechtsteden	.	.	.	60	26	34	54	19	35	55	25	30
Dienst Gezondheid & Jeugd / GGD ZHZ	.	.	.	71	37	34	69	38	31	↑ 77	38	39
Papendrecht Verrast	.	.	.	.	.	.	.	.	.	32	24	8
Beweegwijzer 60+ Actief	.	.	.	.	.	.	.	.	.	20	16	4

Toelichting: de kolom 'totaal bekend' is een optelling van de kolommen 'beetje bekend' en 'goed bekend'

. = niet gevraagd in betreffende meting

↑ = significante toename t.o.v. vorige tussenmeting of grote meting; ↓ = significante afname t.o.v. vorige tussenmeting of grote meting; er is enkel getoetst voor de totale bekendheid (kolom 'totaal bekend') ↑

In het rapport worden in de tekst bij figuur 1 de cijfers uit de jaren 2019 en 2023 met elkaar vergeleken. De reden hiervoor is dat de cijfers uit de tussenmeting uit 2019 (net als die in 2015) consistent en onverklaarbaar veel lager liggen dan die in de grote metingen. Omdat het hier een patroon betreft kiezen we er in dit geval voor om uitsluitend de cijfers uit de tussenmetingen met elkaar te vergelijken in de tekst. Voor de volledigheid nemen we hier in de bijlage wel de cijfers op uit de grote meting en van 2017 en 2021.

Bekendheid voorzieningen

B.3 Bekendheid voorzieningen, % van de doelgroep

	2017			2021			2019			2023		
	totaal bekend	beetje bekend	goed bekend	totaal bekend	beetje bekend	goed bekend	totaal bekend	beetje bekend	goed bekend	totaal bekend	beetje bekend	goed bekend
% van ouders met kinderen van 0 tot 23 jaar												
Jeugd en Jongerenwerk Interval (2017) / Jeugd en Jongerenwerk Suppord (vanaf 2019)	71	45	26	↓ 42	29	13	42	24	18	44	30	14
Stichting Leergeld	30	18	12	↑ 48	25	23	40	24	16	41	24	17
% van ouders met kinderen van 0 tot 18 jaar												
Jeugd en Jongerenwerk Interval (2017) / Jeugd en Jongerenwerk Suppord (vanaf 2019)	70	45	25	↓ 42	28	14	39	24	15	50	35	15
Stichting Leergeld	31	18	13	↑ 50	24	26	40	25	15	45	25	20

Toelichting: de kolom 'totaal bekend' is een optelling van de kolommen 'beetje bekend' en 'goed bekend'

↑ = significante toename t.o.v. vorige tussenmeting of grote meting; ↓ = significante afname t.o.v. vorige tussenmeting of grote meting; er is enkel getoetst voor de totale bekendheid (kolom 'totaal bekend') ↑

Kernindicatoren per gemeente

B.5 Aandeel inwoners dat… is/heeft (in %)

	Alblasserdam			Dordrecht			Hardinxveld-Giessendam			Hendrik-Ido-Ambacht			Papendrecht			Sliedrecht			Zwijndrecht			regio		
jaar	17	21	23	17	21	23	17[a]	21	23	17	21	23	17	21	23	17	21	23	17	21	23	17	21	23
mantelzorger [c]	27	↓ 21	24	24	22	21	-	19	24	25	24	23	24	↓20	20	27	26	28	25	22	18	25	↓ 22	20
mantelzorger bekend met ondersteuning [c]	48	↑ 64	60	56	62	55	-	70	63	50	56	52	61	65	66	56	69	71	53	62	65	56	↑ 63	61

Het databestand is herwogen naar wijk en leeftijd. In 2017 was er een Drechtsteden-brede weging, waardoor cijfers licht kunnen afwijken van die in de rapportage uit 2017.

[a] voor Hardinxveld-Giessendam zijn geen cijfers uit 2017 beschikbaar

[c] mantelzorgers die meer dan 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden zorgen

Toelichting: ↑ = significante toename t.o.v. vorige meting; ↓ = significante afname t.o.v. vorige meting

In deze tabel wordt vergeleken met de grote monitoren.

Verantwoording onderzoek

Achtergrondkenmerken respondenten

De tabellen hieronder laten zien hoe de groep respondenten er uitziet op de kenmerken leeftijd, geslacht en wijk. Onderstaande cijfers zijn ongewogen.

leeftijd	%
18-34 jaar	13
35-44 jaar	10
45-54 jaar	18
55-64 jaar	17
65+ jaar	43

geslacht	%
man	46
vrouw	54
anders	0

wijk	%
Westpolder	28
Molenvliet	11
Kraaihoek	15
Middenpolder	8
Wilgendonk	18
De Kooy-Oosteind	3
Oostpolder	16

Methode, steekproef en respons

Methode
Het onderzoek is uitgevoerd via een online vragenlijst. Geselecteerde inwoners kregen per brief het verzoek om aan het onderzoek deel te nemen en de vragenlijst op internet in te vullen. Indien gewenst konden zij een schriftelijke vragenlijst opvragen.

Steekproef
De steekproef bestaat uit inwoners van Papendrecht van 18 jaar en ouder, die niet in een verzorgingshuis of andere instelling wonen.
De tabel hieronder geeft per wijk het aantal verstuurde enquêtes en de respons weer.

	verstuurde enquêtes (aantal)	respons (aantal)	respons (%)
Westpolder	282	86	30
Molenvliet	103	35	34
Kraaihoek	184	47	26
Middenpolder	78	26	33
Wilgendonk	179	57	32
De Kooy-Oosteind	172	59	34
Papendrecht	988	310	31

Veldwerkperiode
oktober tot en met december 2023

Over ons

Over het OCD

Partner voor bestuur en beleid! Dat wil het OCD zijn voor haar opdrachtgevers in de Drechtsteden en daarbuiten. Wij bieden ondersteuning op maat met onderzoek, advies en informatie. Zodat beleid optimaal ontwikkeld, uitgevoerd en waar nodig bijgesteld kan worden. Meer weten? Bezoek onze website!

Onderzoeksteam

Dit onderzoek is voor u uitgevoerd door E.L (Liesbeth) Heering, C.J.C. (Christa) de Geus en W. (Wanda) van den Boogaard.

Contact

Wilt u tips of informatie doorgeven of heeft u misschien een vraag over dit product? Neem dan gerust contact op ons door te bellen naar *078 770 3905* of te mailen naar *ocd@drechtsteden.nl*.

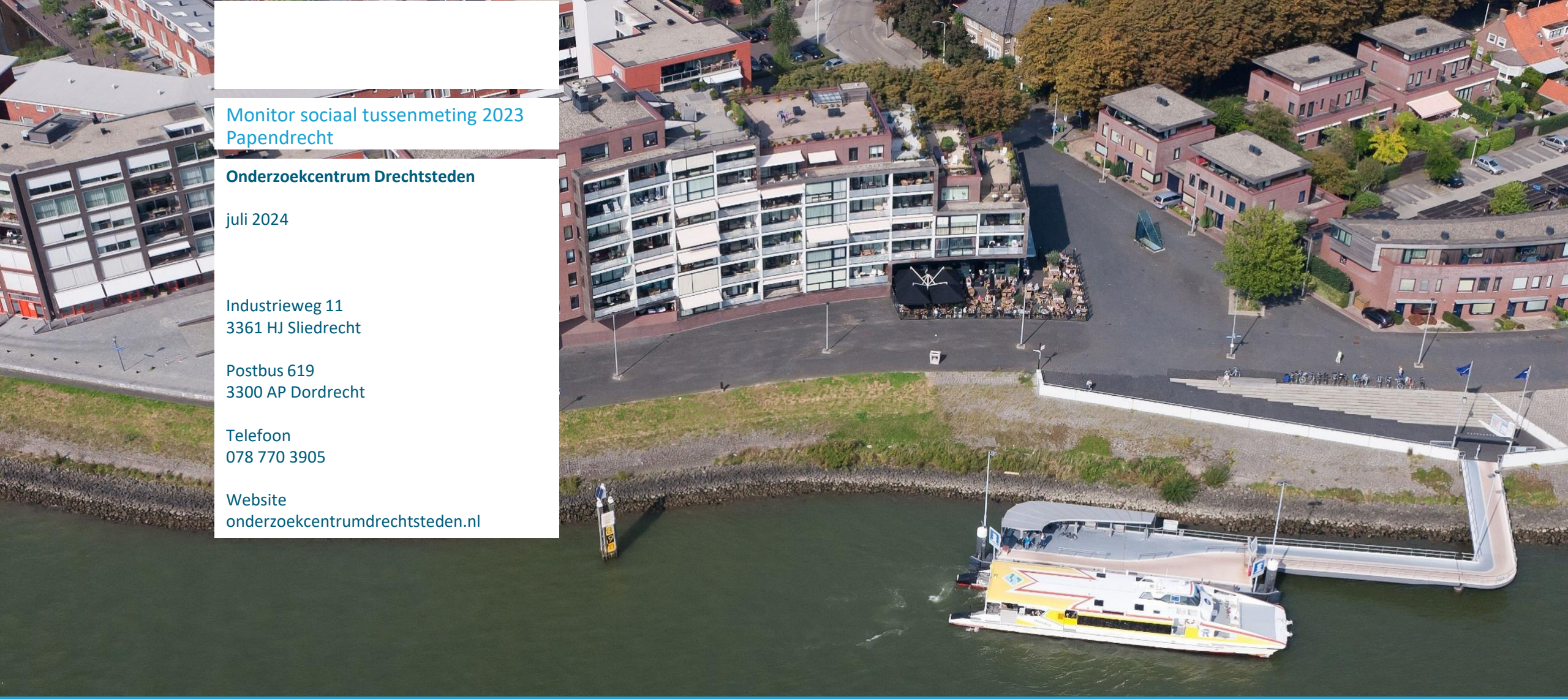

Monitor sociaal tussenmeting 2023 Papendrecht

Onderzoekcentrum Drechtsteden

juli 2024

Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht

Postbus 619
3300 AP Dordrecht

Telefoon
078 770 3905

Website
onderzoekcentrumdrechtsteden.nl